

Lov om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven)

Kapittel 2. Innskudd og betalingstjenester

0 Overskriften endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

I. Innledende bestemmelser

§ 9. Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder for rammeavtaler om innskudd og betalingstjenester, jf. § 11, med finansinstitusjoner eller lignende institusjoner som nevnt i § 1 annet ledd. Dersom det er knyttet en kredittordning til en rammeavtale, gjelder også reglene i kapittel 3.

(2) Bestemmelsene i avsnitt VI gjelder forholdet mellom betaleren og mottakeren ved betalingsoverføringer mv.

(3) EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 924/2009) om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001 og EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3a (forordning (EU) nr. 260/2012 og forordning (EU) nr. 248/2014) om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009 gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Departementet kan gi forskrift om at forordning (EF) nr. 924/2009 også skal gjelde for annen valuta, samt nærmere regler om forordningenes krav til utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning.

(4) Bestemmelsene i § 29 annet ledd annet til femte punktum, § 39 c og § 42 annet ledd gjelder bare for betalingstransaksjoner der både betalerens og betalingsmottakerens institusjon er etablert innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, og dersom tjenesten ytes i euro eller i valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro. Bestemmelsene i § 27 gjelder bare for betalingstransaksjoner i euro eller i valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro. Bestemmelsene i § 29 annet ledd første punktum, § 38 og § 39 gjelder ikke for betalingstransaksjoner til og fra utlandet.

(5) Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler om betalingstransaksjoner til og fra land utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet og for innenlandske valutatransaksjoner i andre valutaer enn euro eller valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro.

(6) Bestemmelsene i § 23 gjelder betalingstjenester som består i enkeltstående betalingstransaksjoner som ikke er omfattet av en rammeavtale. § 11, § 12, § 13, § 14, § 14 a, § 24 annet til fjerde ledd, § 24 a, § 26 a, § 26 c, § 28, § 29 annet ledd, § 33 a og avsnitt V, VI og VII gjelder tilsvarende for slike betalingstransaksjoner.

0 Endret ved lover 25 juni 2004 nr. 43 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 25 juni 2004 nr. 981), 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 20 juni 2014 nr. 29 (ikr. 1 juli 2014 iflg. vedtak 26 juni 2014 nr. 866), 4 des 2015 nr. 96 (ikr. 4 des 2015 iflg. res. 4 des 2015 nr. 1399).

§ 10. Særlige innskuddsformer

- (1) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder ikke for
- a) forsikringsavtale
 - b) pensjonsspareavtale
 - c) avtale om innskudd i verdipapirfond.

(2) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder tilsvarende for innlån til finansinstitusjoner eller lignende institusjoner, med unntak av

- a) lån ved ihendehaverobligasjoner og sertifikater
- b) ansvarlig lån.

§ 11. *Betalings tjenester*

(1) Med betalingstjenester menes i kapitlet her

- a) tjenester som gjør det mulig å sette inn på og ta kontanter ut av en konto og alle transaksjoner som er nødvendige for forvaltning av kontoen
- b) gjennomføring av betalings transaksjoner, herunder overføring av midler som står på en konto eller er dekket av en kredittlinje, ved direkte debiteringer, herunder direkte engangs debiteringer, betalings transaksjoner ved betalingskort eller annet betalingsinstrument eller kreditoverføringer, herunder faste betalingsordre
- c) utstedelse av betalingsinstrument og innløsning av transaksjoner hvor slike instrumenter er benyttet
- d) pengeoverføringer, jf. § 12 bokstav k
- e) gjennomføring av betalings transaksjoner hvor betalernes samtykke til transaksjonen er meddelt ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, og betalingen skjer til operatøren av nettverket eller kommunikasjons- eller IT-systemet som bare opptrer som et mellomledd mellom kunden og leverandøren av varer eller tjenester.

(2) Kapitlet gjelder likevel ikke for

- a) kontante betalinger direkte fra betaleren til betalingsmottakeren uten mellomledd, jf. likevel §§ 38 og 39
- b) betalings transaksjoner fra betaleren til betalingsmottakeren gjennom en handelsagent som har fullmakt til å forhandle eller inngå avtale om salg eller kjøp av varer eller tjenester på vegne av betaleren eller betalingsmottakeren
- c) yrkesmessig fysisk pengetransport
- d) betalings transaksjoner som består i innsamling og utlevering av kontanter i forbindelse med ideell virksomhet eller veldedighet utenfor næringsvirksomhet
- e) kontantuttak ved varekjøp
- f) veksling av kontanter uten at midlene står på en konto
- g) betalings transaksjoner basert på papirbaserte reisesjekker, sjekker, vekslere, verdikuponger eller postanvisninger
- h) betalings transaksjoner som gjennomføres i et system for oppgjør av betalinger eller verdipapirer mellom oppgjørsagenter, sentrale motparter og/eller sentralbanker samt andre deltakere i systemet og ytere av betalingstjenester.
- i) betalings transaksjoner knyttet til forvaltning av verdipapirer, herunder utbytte, inntekter og andre utdelinger, eller innløsning eller salg, som foretas av deltakere i system for oppgjør som nevnt i bokstav h eller av investeringsforetak, kredittinstitusjoner, foretak for kollektiv investering i verdipapirer, eller kapitalforvaltningsforetak som utfører investeringstjenester, og alle andre foretak som har tillatelse til å ha finansielle instrumenter i depot
- j) tjenester levert av ytere av tekniske tjenester som støtter tilbudet av betalingstjenester uten på noe tidspunkt å komme i besittelse av midlene som overføres
- k) betalings transaksjoner mellom et morforetak og dets datterforetak eller mellom datterforetak av samme morforetak, uten at noen annen yter av betalingstjenester enn et foretak i samme konsern medvirker som mellomledd
- l) tjenester som gjelder uttak av kontanter i kontantautomater på vegne av én eller flere kortutstedere, der den som yter uttakstjenesten, ikke deltar i rammeavtalen med kunden som tar ut penger fra en konto, og ikke yter andre betalingstjenester
- m) betalings transaksjoner som gjennomføres ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, hvor de ervervede varer eller tjenester leveres til og skal anvendes ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, forutsatt at telekommunikasjons-, digital- eller IT-operatøren ikke utelukkende opptrer som mellomledd mellom kunden og leverandøren av varer og tjenester
- n) tjenester basert på betalingsinstrument som bare kan benyttes til å kjøpe varer eller tjenester hos en leverandør i dennes forretningslokaler eller innenfor et begrenset nettverk av leverandører eller for et begrenset utvalg av varer eller tjenester. §§ 34 til 37 skal likevel gjelde for slike betalingsinstrumenter.

0 Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 16 des 2016 nr. 91 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 16 des 2016 nr. 1607).

§ 12. Definisjoner

I dette kapitlet betyr

- a) *betalingstransaksjon*: handling som iverksettes av en betaler eller betalingsmottaker for å innbetale, overføre eller ta ut midler, uten hensyn til eventuelle underliggende forpliktelser mellom betaleren og betalingsmottakeren
- b) *betalingsordre*: anmodning fra en betaler eller betalingsmottaker til en institusjon om å foreta en betalingstransaksjon
- c) *betalingsinstrument*: personlig instrument eller sett av prosedyrer som er avtalt mellom kunden og institusjonen, og som kunden benytter for å iverksette en betalingsordre
- d) *betalingsmidler*: pengesedler og mynter samt innskudd og kreditt på konto og elektroniske penger som definert i lov 13. desember 2002 nr. 74 om e-pengeforetak § 1-1 annet ledd
- e) *betaler*: fysisk eller juridisk person som er innehaver av en konto og tillater en betalingsordre fra denne kontoen, eller, dersom vedkommende ikke har noen konto, som gir en betalingsordre
- f) *betalingsmottaker*: fysisk eller juridisk person som er den tiltenkte mottakeren av midlene som inngår i en betalingstransaksjon
- g) *rammeavtale*: avtale om betalingstjenester som regulerer den fremtidige gjennomføringen av enkeltstående og gjentatte betalingstransaksjoner, og som kan inneholde forpliktelser og vilkår for oppretting av en konto
- h) *konto*: en betalingskonto i navnet på én eller flere kunder som benyttes for å gjennomføre betalingstransaksjoner
- i) *unik identifikasjonskode*: kombinasjon av bokstaver, tall eller symboler oppgitt av institusjonen til kunden, og som kunden skal benytte for utvetydig å identifisere en annen kunde og/eller dennes konto i forbindelse med en betalingstransaksjon
- j) *direkte debitering*: betalingstjeneste for belastning av betalerens konto der betalingstransaksjonen iverksettes av betalingsmottakeren på grunnlag av betalerens samtykke meddelt til betalerens egen institusjon, betalingsmottakerens institusjon eller betalingsmottakeren
- k) *pengeoverføring*: betalingstjeneste hvor det mottas midler fra en betaler uten at det opprettes en konto i betalingsmottakerens eller betalerens navn, utelukkende med sikte på å overføre et tilsvarende beløp til en betalingsmottaker eller til en institusjon på vegne av en betalingsmottaker og/eller der midlene tas imot på mottakerens vegne og stilles til mottakerens rådighet
- l) *referansevekslingskurs*: vekslingskurs som benyttes til å beregne en valutaveksling, og som stilles til rådighet av institusjonen eller stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde
- m) *referanserentesats*: rentesats som benyttes ved beregningen av renten som skal benyttes, og som stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde som begge partene i en avtale om betalingstjenester kan kontrollere
- n) *varig medium*: enhver innretning som gjør det mulig for kunden å lagre informasjon som er rettet personlig til kunden på en måte som tillater fremtidig søking i et tidsrom tilpasset formålet med informasjonen, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av den lagrede informasjonen
- o) *virkedag*: dag hvor den relevante institusjonen til betaleren eller betalingsmottakeren som er involvert i gjennomføringen av en betalingstransaksjon, holder åpent som påkrevd for slik gjennomføring
- p) *valuteringsdag*: referansetidspunkt som benyttes av en institusjon for å beregne rente på midlene som belastes eller godskrives en konto
- q) *autentisering*: en prosedyre som gjør det mulig for institusjonen å verifisere bruken av et bestemt betalingsinstrument, herunder dets personlige sikkerhetsanordninger
- r) *småpengeinstrument*: betalingsinstrument som i henhold til rammeavtalen utelukkende gjelder individuelle betalingstransaksjoner på høyst 30 euro, eller som har en beløpsgrense på 150 euro, eller som ikke på noe tidspunkt lagrer mer enn 150 euro. Kongen kan gi forskrift om at beløpsgrensene reduseres eller dobles når det gjelder nasjonale betalingstransaksjoner, og om at de økes til 500 euro for forhåndsbetalte instrumenter.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 13. Alminnelige vilkår

(1) De alminnelige vilkår for innskudd og betalingstjenester som en institusjon benytter, skal holdes tilgjengelig for kundene på ekspedisjonsstedene.

(2) Alminnelige vilkår for betalingstransaksjoner skal opplyse om høyeste antall virkedager for å gjennomføre betalingstransaksjoner, jf. § 26 c.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 14. Avvisning av kunder

(1) Institusjonen kan ikke uten saklig grunn avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingstjenester på vanlige vilkår.

(2) Kunden skal underrettes om avslag uten ugrunnet opphold når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Underretningen om avslag skal inneholde opplysning om utenrettslige tvisteløsningsordninger.

0 Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 17 juni 2016 nr. 29 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 703).

§ 14 a. Forbud mot gebyr for oppfyllelse av opplysningsplikt mv.

(1) Institusjonen kan ikke kreve gebyr av kunden for opplysninger som skal gis etter §§ 15, 18, 21, 23 eller 30. Institusjonen og kunden kan imidlertid avtale gebyrer for at det på kundens forespørsel gis ytterligere eller hyppigere informasjon enn de nevnte bestemmelsene krever, eller for at informasjonen stilles til rådighet ved hjelp av andre kommunikasjonsmetoder enn de som følger av rammeavtalen. Dersom gebyr kan kreves i samsvar med annet punktum, skal gebyret være passende og stå i forhold til institusjonens faktiske kostnader.

(2) Institusjonen kan ikke kreve gebyr av kunden for oppfyllelse av sine plikter til å gi informasjon eller utføre korrigerende eller forebyggende tiltak etter §§ 14, 24 a, 28, 33 a, 34, 35, 37, 40 eller 43 med mindre noe annet er uttrykkelig bestemt i de nevnte bestemmelsene. Slike gebyrer skal være avtalt mellom kunden og institusjonen, være passende og stå i forhold til institusjonens faktiske kostnader.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

II. Avtalen

§ 15. Opplysningsplikt mv.

(1) Institusjonen skal veilede kunden i valget mellom de ulike typer av kontoer og betalingstjenester som den tilbyr. På forespørsel fra en betaler skal institusjonen opplyse om det høyeste antall virkedager for å gjennomføre en bestemt betalingstransaksjon og om gebyrer som må betales. Dersom det er relevant, skal enkeltelementer i gebyrene spesifiseres.

(2) I rimelig tid før kunden blir bundet av en rammeavtale skal institusjonen gi kunden følgende opplysninger:

a) om institusjonen:

1. institusjonens navn og adresse, samt adressen til en filial eller agent etablert her i landet dersom dette er relevant, og enhver annen adresse, herunder e-postadresse, som er relevant for å kommunisere med institusjonen
2. relevant tilsynsmyndighet, det offentlige register hvor institusjonens tillatelse er registrert, og registreringsnummeret eller tilsvarende identifikasjonsopplysninger

b) om tjenesten:

1. tjenestens viktigste egenskaper
2. de opplysningene eller den unike identifikasjonskode som kunden må oppgi for at en betalingsordre skal kunne gjennomføres korrekt
3. form og prosedyre for å gi og tilbakekalle samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon, jf. § 24 tredje ledd
4. tidspunktet for når en betalingsordre anses mottatt, og eventuelle avskjæringstidspunkter fastsatt av institusjonen, jf. § 26 a
5. det høyeste antall virkedager for å gjennomføre en betalingstransaksjon, jf. § 26 c
6. om det er mulig å avtale belastningsgrenser for bruk av betalingsinstrument, jf. § 24 a første ledd

c) om gebyrer, renter og vekslingskurser:

1. alle gebyrer som kunden skal betale til institusjonen, eventuelt med en spesifikasjon av enkeltelementene
 2. når det er relevant, rentesatsene og vekslingskursene som skal benyttes, eller, dersom det benyttes en referanserentesats eller referansevekslingskurs, beregningsmetoden for den faktiske renten og den relevante dato og indeks eller grunnlag for fastsetting av slik referanserentesats eller referansevekslingskurs
 3. dersom dette er avtalt, om den umiddelbare anvendelse av endringer i referanserentesatsen eller referansevekslingskursen og om hvordan det opplyses om disse endringene, jf. § 18 fjerde ledd
- d) om kommunikasjon:
1. når det er relevant, om kommunikasjonsmetode partene har avtalt å benytte for opplysninger og meldinger, herunder om de tekniske kravene til kundens utstyr
 2. måten opplysninger etter kapitlet her skal meddeles på og hvor ofte dette skal skje
 3. hvilket eller hvilke språk rammeavtalen vil bli inngått på og som det vil kommuniseres på under avtaleforholdet
 4. kundens rett til å motta avtalevilkårene og andre opplysninger etter § 16 fjerde ledd
- e) om beskyttelsesmekanismer og korrigerende tiltak:
1. når det er relevant, om de forholdsregler kunden må iaktta for å beskytte et betalingsinstrument og om hvordan underretning til institusjonen etter § 34 første ledd annet punktum skal foretas
 2. vilkårene for en eventuell avtalt rett for institusjonen til å sperre et betalingsinstrument, jf. § 24 a annet ledd
 3. institusjonens og kundens ansvar for uautoriserte betalingstransaksjoner etter § 35, herunder om de relevante beløp
 4. institusjonens ansvar for gjennomføring av betalingstransaksjoner etter § 40, jf. § 41
 5. hvordan og innen hvilken frist kunden skal underrette institusjonen om en urettmessig betalingstransaksjon eller en betalingstransaksjon som ikke er korrekt gjennomført, jf. § 37 første ledd, jf. § 40 fjerde ledd
 6. vilkårene for tilbakebetaling etter § 33 a
- f) om endringer i og opphør av avtalen:
1. dersom det er avtalt, om at avtalevilkårene kan endres med mindre kunden innen den foreslåtte ikrafttredelsesdatoen gir institusjonen melding om at endringene ikke aksepteres
 2. avtalens varighet
 3. kundens rett til å si opp avtalen, jf. § 20 første ledd, og eventuelle avtaler om oppsigelse, samt eventuelt om begrensninger i kundens oppsigelsesrett etter § 20 annet ledd
- g) om tvisteløsning:
1. eventuelle bestemmelser om lovvalg og verneting i avtalen
 2. utenrettslige tvisteløsningsordninger og muligheten for å klage til tilsynsmyndigheten
- h) om hvilke regler som gjelder for innskuddsgaranti.

(3) Opplysningene nevnt i annet ledd skal gis på en klar og forståelig måte på papir eller annet varig medium på norsk eller et annet språk partene avtaler. Opplysningsplikten kan oppfylles ved å gi kunden en kopi av utkast til rammeavtale inneholdende opplysningene nevnt i annet ledd.

(4) For småpengeinstrumenter må institusjonen bare opplyse kunden om de viktigste egenskapene ved tjenesten, herunder om hvordan betalingsinstrumentet benyttes og om ansvar, priser og annen vesentlig informasjon som er nødvendig for at kunden skal kunne ta en informert beslutning. Institusjonen skal også gi kunden en angivelse av hvor opplysningene nevnt i annet ledd er stilt til rådighet på en lett tilgjengelig måte.

(5) Skriftlig informasjon med opplysninger som nevnt i annet ledd skal være tilgjengelig for alle kunder. Brosjyrer og lignende markedsføringsmateriell om innskudd og betalingstjenester skal alltid inneholde opplysninger som nevnt i annet ledd bokstav c og opplysninger om eventuelle begrensninger i oppsigelsesrett som nevnt i annet ledd bokstav f nr. 3. I annet markedsføringsmateriell der det gis opplysninger om nominell rente knyttet til en konto, skal det opplyses om kostnader ved å etablere, ha eller avvikle kontoen, og det skal gis representative eksempler på effektiv rente.

⁰ Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 17 juni 2016 nr. 29 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 703).

§ 16. *Rammeavtalen*

(1) Rammeavtalen skal være skriftlig. Den skal inneholde navn og adresse samt fødselsnummer eller organisasjonsnummer på kunden og enhver som skal disponere en eventuell konto. Dersom slikt nummer ikke eksisterer, skal fødselsdato eller annen entydig identifikasjon benyttes.

(2) Rammeavtalen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd. Opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd som institusjonen har gitt før avtalen ble inngått, skal i alle tilfeller regnes som en del av rammeavtalen.

(3) Et vilkår som ikke er tatt inn i rammeavtalen, er ikke bindende for kunden med mindre institusjonen godtgjør at vilkåret er vedtatt av kunden.

(4) Institusjonen skal gi kunden et eksemplar av avtalen eller på annen måte gjøre avtalen tilgjengelig for kunden. Kunden har til enhver tid under avtaleforholdet rett til å motta avtalevilkårene samt vilkårene og opplysningene nevnt i § 15 annet ledd på papir eller annet varig medium.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 17. Ihendehaverklausul

Innskuddsbok kan ikke inneholde vilkår om at institusjonen med befriende virkning kan utbetale penger til den som har innskuddsboken i hende (ihendehaverklausul).

§ 18. Endring av rammeavtalen

(1) Er partene enige om å endre rammeavtalen, gjelder §§ 15 og 16 tilsvarende så langt de passer.

(2) Endring av vilkårene i rammeavtalen til kundens skade kan tidligst settes i verk to måneder etter at institusjonen har sendt varsel til kunden om endringen. Varselet skal gis på samme måte som nevnt i § 15 tredje ledd, med mindre det gjelder et småpengeinstrument, og det fremgår av rammeavtalen at endringer kan varsles på annen måte.

(3) Dersom det er avtalt at kunden skal anses for å ha akseptert en endring hvis kunden ikke varsler institusjonen om det motsatte før iverksettelsesdatoen, jf. § 15 annet ledd bokstav f nr. 1, skal institusjonen opplyse om dette og om at kunden har rett til å si opp avtalen straks og vederlagsfritt innen iverksettelsesdatoen.

(4) Endring i rentesats eller vekslingskurs kan anvendes straks og uten varsel dersom dette er avtalt i rammeavtalen og endringen bygger på referanserentesatsen eller referansevekslingskursen som er avtalt etter § 15 annet ledd bokstav c nr. 2 og 3. Kunden skal informeres om enhver endring i rentesatsen så snart som mulig i samsvar med § 15 tredje ledd, med mindre det er avtalt at opplysningene skal stilles til rådighet med en bestemt hyppighet eller på en bestemt måte. Endringer i rentesatser eller vekslingskurser som benyttes i betalingstransaksjoner, skal beregnes og gjennomføres på en nøytral måte uten forskjellsbehandling mellom kundene.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 19. Vederlag ved avvikling

(1) Institusjonen kan bare kreve vederlag (gebyr) for avvikling av rammeavtalen eller deler av den i den utstrekning dette følger av rammeavtalen. Vederlaget skal være passende og stå i forhold til institusjonens kostnader. Institusjonen kan uansett ikke kreve vederlag for oppsigelse av en rammeavtale inngått på ubestemt tid eller for en bestemt periode på mer enn tolv måneder hvis kunden sier opp avtalen etter utløpet av tolv måneder, bortsett fra i tilfeller av bindingstid som nevnt i § 20 annet ledd første punktum.

(2) Dersom det kreves løpende gebyr, kan institusjonen bare kreve gebyr for perioden frem til oppsigelsestidspunktet. Forhåndsbetalte gebyrer skal tilbakebetales forholdsmessig. Kunden skal få utbetalt pengene på kontoen med påløpte renter frem til oppsigelsestidspunktet, eller saldoen hvis rammeavtalen gjelder et forhåndsbetalt betalingsinstrument.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 20. Kundens oppsigelse og heving

(1) Kunden kan til enhver tid si opp rammeavtalen med mindre det er avtalt en oppsigelsesfrist, som ikke kan overstige én måned.

(2) Rammeavtalen kan likevel fastsette at en konto ikke kan sies opp i en bestemt tidsperiode der det ikke kan foretas betalingstransaksjoner til eller fra kontoen. En slik betingelse kan ikke gjøres gjeldende dersom institusjonen endrer avtalevilkår til kundens skade, jf. § 18 annet ledd, og kunden sier opp rammeavtalen innen fire uker etter at varsel etter § 18 annet ledd er sendt til kunden.

(3) Uten hensyn til hva som er avtalt i rammeavtalen, kan kunden heve avtalen dersom det fra institusjonens side foreligger vesentlig brudd på opplysningsplikten eller rammeavtalen. Krav om heving må fremsettes innen rimelig tid etter at kunden ble eller burde ha blitt klar over hevingsgrunnen.

(4) Avsluttes en rammeavtale etter tredje ledd eller annet ledd annet punktum, har kunden rett til å få utbetalt pengene på kontoen med påløpte renter, eller saldoen hvis rammeavtalen gjelder et forhåndsbetalt betalingsinstrument, og uten fradrag for vederlag som nevnt i § 19 første ledd. Kunden har i disse tilfeller også rett til å få tilbakebetalt en forholdsmessig del av forhåndsbetalt periodeavgift.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 21. Institusjonens oppsigelse og heving

(1) Dersom det er avtalt i rammeavtalen, kan institusjonen si opp rammeavtale inngått på ubestemt tid med minst to måneders varsel på samme måte som nevnt i § 15 tredje ledd dersom det foreligger saklig grunn og det ikke er avtalt bindingstid i samsvar med § 20 annet ledd. Grunnen til oppsigelsen skal opplyses. § 20 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(2) Institusjonen kan skriftlig heve avtalen ved vesentlig mislighold fra kundens side. Grunnen til hevingen skal opplyses.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 22. Konto som ikke brukes

(1) Er det ikke satt inn eller tatt ut noe på en innskuddskonto i løpet av ti år, skal institusjonen gi melding om kontoen i rekommandert brev til kontohaverens eller arvingenes sist kjente adresse. Meldingen skal opplyse om når foreldelsesfristen etter foreldelsesloven § 4 begynner å løpe, når fristen vil løpe ut, og hva som kreves for å avbryte fristen.

(2) Nødvendige kostnader for å komme i kontakt med kontohaveren eller arvingene etter bestemmelsen i foreldelsesloven § 4 første ledd tredje punktum kan belastes kontoen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), endret paragrafnummer fra § 23, tidligere § 22 ble opphevet.

§ 23. Enkeltstående betalingstransaksjoner

(1) Før kunden blir bundet av en avtale om en enkeltstående betalingstransaksjon som ikke omfattes av en rammeavtale, skal institusjonen på en lett tilgjengelig måte gi kunden opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd bokstav b nr. 2 og 5 og bokstav c nr. 1. I tillegg skal institusjonen, når det er relevant, opplyse om den faktiske vekslingskursen eller referansevekslingskursen som skal anvendes ved transaksjonen. Når det er relevant, skal institusjonen også på en lett tilgjengelig måte gi andre relevante opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd. Opplysningene skal gis på en klar og forståelig måte, på norsk eller et annet språk avtalt mellom partene. Dersom kunden ber om det, skal institusjonen gi opplysningene på papir eller annet varig medium. Opplysningsplikten kan oppfylles ved å gi kunden en kopi av avtaleutkast eller utkast til betalingsordre inneholdende opplysningene nevnt i første til tredje punktum.

(2) Umiddelbart etter mottak av en betalingsordre skal betalerens institusjon gi eller stille til rådighet for betaleren opplysninger som nevnt i § 30 annet ledd.

(3) Umiddelbart etter at betalingstransaksjonen er gjennomført, skal betalingsmottakerens institusjon uten ugrunnet opphold gi betalingsmottakeren opplysninger som nevnt i § 30 tredje ledd bokstav a, c og e. I tillegg skal institusjonen opplyse om beløpet for betalingstransaksjonen i den valuta midlene er stilt til rådighet for betalingsmottakeren, og om vekslingskursen benyttet av betalingsmottakerens institusjon og det mottatte beløp før valutaomregningen.

(4) Dersom betalingsordren for en enkeltstående betalingstransaksjon gis ved bruk av et betalingsinstrument som omfattes av en rammeavtale med en annen institusjon, skal institusjonen som utfører transaksjonen, ikke gi opplysninger som allerede er gitt eller vil bli gitt kunden etter rammeavtalen med den andre institusjonen.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), tidligere § 23 endret paragrafnummer til § 22.

III. Bruk av konto, betalingstransaksjoner mv.

0 Overskriften endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 24. *Disponering av konto. Samtykke til betalingstransaksjoner*

(1) Kunden kan bruke konto og betalingsinstrument til innskudd, uttak og andre betalingstransaksjoner i samsvar med rammeavtalen.

(2) En betalingstransaksjon anses bare som autorisert dersom betaleren har gitt samtykke til transaksjonen. Samtykket kan gis før betalingstransaksjonen gjennomføres, eller, dersom det er avtalt mellom betaleren og dennes institusjon, etter gjennomføringen.

(3) Samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon eller gjentatte betalingstransaksjoner gis i den form og på den måte som er avtalt mellom betaleren og dennes institusjon.

(4) Samtykket kan tilbakekalles, men ikke senere enn tidspunktene angitt i § 28. Et samtykke til å gjennomføre gjentatte betalingstransaksjoner kan tilbakekalles slik at fremtidige transaksjoner anses som uautoriserte, jf. også § 26 femte ledd.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 24 a. *Belastningsgrenser for betalingsinstrument. Sperring*

(1) Det kan avtales belastningsgrenser for et betalingsinstrument som benyttes til å samtykke til en betalingstransaksjon.

(2) Institusjonen kan i rammeavtalen forbeholde seg rett til å sperre et betalingsinstrument av saklige grunner knyttet til betalingsinstrumentets sikkerhet eller mistanke om uautorisert eller svikaktig bruk. For betalingsinstrumentet det er knyttet kreditt til, kan institusjonen også forbeholde seg rett til å sperre instrumentet ved vesentlig forhøyet risiko for at betaleren ikke kan oppfylle sin betalingsforpliktelse.

(3) Institusjonen skal på avtalt måte varsle kunden om sperring etter annet ledd og om årsaken til sperringen. Varsel skal gis før betalingsinstrumentet sperres, eller, dersom dette er umulig, umiddelbart etter sperringen, med mindre varsel ville skade saklig begrunnede sikkerhetshensyn eller stride mot lov eller bestemmelser fastsatt i medhold av lov.

(4) Når årsaken til sperring er bortfalt, skal institusjonen oppheve sperringen av betalingsinstrumentet eller erstatte det med et nytt.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 25. Kontohaver under vergemål

(1) En mindreårig som har fylt 15 år, kan inngå avtale om innskuddskonto for midler han eller hun har rett til å disponere over, jf. vergemålsloven § 12. Den mindreårige kan selv disponere over en slik konto, med mindre institusjonen har fått melding fra fylkesmannen om at den mindreårige er fratatt rådigheten over midlene etter vergemålsloven § 12 tredje ledd.

(2) Midler som etter vergemålsloven eller vedtak om vergemål bare kan disponeres av vergen eller fylkesmannen, skal ikke settes inn på konto som personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd.

(3) En verge kan inngå avtale om konto i den mindreåriges navn uten den andre vergens samtykke. Ved avtaleinngåelsen skal vergen opplyse om det finnes andre verger for den mindreårige. Dersom det finnes flere verger, skal institusjonen informere den andre vergen om opprettelsen av kontoen.

(4) Har en kontohaver under vergemål flere verger, disponerer de kontoen i fellesskap med mindre de skriftlig har gitt melding om noe annet, fylkesmannen har besluttet at en av vergene skal disponere kontoen, jf. vergemålsloven § 18 fjerde ledd, eller en gavevter eller arvelater har besluttet at arven eller gaven skal forvaltes på en bestemt måte, jf. vergemålsloven § 95.

(5) Opplysninger som institusjonen etter loven her skal meddele kontohaveren, skal gis verge med mindre opplysningene gjelder midler personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd. Kongen kan i forskrift fastsette at de samme opplysningene også skal gis fylkesmannen, eller at fylkesmannen skal gis en kontoutskrift for disse kontoene ved årets slutt.

0 Endret ved lov 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12.

§ 26. Avtale om belastningsfullmakt

(1) Denne bestemmelsen gjelder for avtale om gjentatte direkte debiteringer eller fast betalingsordre der belastning skal kunne foretas av institusjonen av eget tiltak.

(2) Kunden skal gi institusjonen skriftlig melding om avtale om gjentatt direkte debitering inngått med betalingsmottakeren eller betalingsmottakerens institusjon.

(3) Institusjonen skal påse at de belastninger som foretas, ligger innenfor avtalens grenser.

(4) Avtalen skal på en entydig måte identifisere betalingsmottakeren. For hver betalingsmottaker skal avtalen angi en høyeste belastningsgrense og det tidsrommet belastningsgrensen knytter seg til.

(5) Kunden kan endre eller tilbakekalle fullmakten ved melding til institusjonen, jf. § 24 fjerde ledd annet punktum. Institusjonen skal gjennomføre endringen eller tilbakekallet senest første virkedag etter at meldingen er kommet fram.

(6) Bestemmelsene i annet til femte ledd kan fravikes ved avtale om innenlandske direkte debiteringer i euro og ved avtaler om direkte debitering til eller fra utlandet.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 26 a. *Mottak av betalingsordre*

(1) En betalingsordre, enten denne er gitt direkte av betaleren eller av eller via betalingsmottakeren, anses mottatt på det tidspunktet betalerens institusjon mottar betalingsordren. Institusjonen kan fastsette at betalingsordre som mottas på et tidspunkt nær slutten av en virkedag, skal anses mottatt først den påfølgende virkedagen.

(2) Dersom kunden som iverksetter en betalingsordre, og dennes institusjon har avtalt at betalingsordren først skal gjennomføres på en bestemt dag eller ved utløpet av en bestemt periode eller på den dagen da betaleren har stilt midler til rådighet for sin institusjon, skal betalingsordren ved anvendelsen av § 26 c anses mottatt den avtalte dagen hvis dette er en virkedag, og ellers den påfølgende virkedagen.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 26 b. *Avvisning av betalingsordre*

(1) Ved avvisning av betalingsordre skal kunden underrettes om avvisningen og, om mulig, om grunnen til den og om fremgangsmåten for å rette eventuelle faktiske feil som ledet til avvisning, med mindre noe annet er bestemt i lov eller i medhold av lov.

(2) Underretningen skal gis eller gjøres tilgjengelig snarest mulig på avtalt måte og innenfor fristene etter § 26 c. Institusjonen kan kreve gebyr for underretning hvis dette følger av rammeavtalen og avvisningen er objektivt begrunnet.

(3) For småpengeinstrumenter kan det avtales at institusjonen ikke må underrette kunden om avvisning av betalingsordre hvis avvisningen fremgår tydelig av sammenhengen.

(4) Institusjonen kan ikke nekte å gjennomføre en autorisert betalingsordre hvis alle vilkårene i betalerens rammeavtale er oppfylt, med mindre noe annet er fastsatt i lov eller i medhold av lov.

(5) En betalingsordre som er avvist, regnes ikke som mottatt etter bestemmelsene i § 26 c, jf. § 40.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 26 c. *Overføringstid*

(1) Betalerens institusjon skal sørge for at beløpet overføres til betalingsmottakerens institusjon senest innen utløpet av virkedagen etter at betalingsordren ble mottatt. Overføringstiden kan forlenges med én virkedag for papirbaserte betalingstransaksjoner. For innenlandske betalingstransaksjoner i norske kroner skal beløpet dessuten godskrives betalingsmottakerens institusjon samme dag som betalerens konto belastes.

(2) Når en betalingsordre er iverksatt av eller via betalingsmottakeren, skal betalingsmottakerens institusjon oversende betalingsordren til betalerens institusjon innen fristen avtalt med betalingsmottakeren, ved direkte debiteringer slik at oppgjør kan skje på avtalt forfallsdag.

(3) Dersom betalingsmottakeren ikke har konto hos institusjonen som mottar beløpet på dennes vegne, skal institusjonen stille de overførte midlene til rådighet innen fristen etter første ledd. Dersom betalingsmottakeren har konto, skal midlene stilles til rådighet i samsvar med § 27 annet ledd.

(4) For småpengeinstrumenter kan det avtales andre overføringstider enn dem som er fastsatt i første til tredje ledd.

(5) Reglene i første til tredje ledd kan ikke fravikes ved avtale for innenlandske betalingstransaksjoner i norske kroner, betalingstransaksjoner i euro der både betalerens og mottakerens institusjon er etablert innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, eller for betalingstransaksjoner innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som bare omfatter en valutaomregning mellom euro og norske kroner der valutaomregningen foretas i Norge og en eventuell grensekryssende overføring skjer i euro. For andre betalingstransaksjoner kan det avtales lengre overføringstid, men likevel ikke mer enn fire virkedager fra mottak av betalingsordren for betalingstransaksjoner innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet. Ved betalingstransaksjoner til land utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet skal overføringstiden være høyst åtte virkedager fra mottak av betalingsordren dersom det ikke er avtalt en annen tidsramme.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 27. Renteberegning ved godskriving og belastning av konto (valutering) mv.

(1) Ved innbetaling i kontanter på konto tilhørende en forbruker skal institusjonen stille beløpet til rådighet for kunden med valuteringsdag umiddelbart etter at institusjonen har mottatt midlene. Dersom kunden ikke er forbruker, skal beløpet stilles til rådighet med valuteringsdag senest virkedagen etter at beløpet er mottatt.

(2) Ved annen godskriving av konto skal valuteringsdagen for godskrivningen ikke være senere enn virkedagen når beløpet blir godskrevet institusjonens konto, og beløpet skal stilles til rådighet umiddelbart etter at det er godskrevet institusjonens konto.

(3) Valuteringsdagen for belastning av konto skal ikke være tidligere enn tidspunktet når beløpet belastes kontoen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 28. Tilbakekall

(1) Kunden kan ikke tilbakekalle en betalingsordre etter at ordren er mottatt av betalerens institusjon, med mindre noe annet følger av annet til fjerde ledd.

(2) Når en betalingstransaksjon iverksettes av eller via betalingsmottakeren, kan betaleren ikke tilbakekalle betalingsordren etter at betaleren har gitt sin betalingsordre eller meddelt sitt samtykke til transaksjonen til betalingsmottakeren. Ved direkte debitering kan betaleren likevel tilbakekalle betalingsordren senest innen utgangen av virkedagen før den avtalte belastningsdagen.

(3) I tilfeller som nevnt i § 26 a annet ledd kan kunden tilbakekalle betalingsordren senest innen utgangen av virkedagen før den avtalte dagen.

(4) Etter utløpet av fristene etter første til tredje ledd kan en betalingsordre bare tilbakekalles hvis det er avtalt mellom kunden og dennes institusjon. I tilfeller som nevnt i annet ledd kreves i tillegg samtykke fra betalingsmottakeren. Institusjonen kan kreve gebyr for tilbakekallet hvis det er avtalt i rammeavtalen.

(5) For småpengeinstrumenter kan det avtales at en betalingsordre ikke kan tilbakekalles etter at ordren er avgitt, eller etter at betaleren har gitt samtykke til gjennomføring av betalingstransaksjonen til betalingsmottakeren.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 29. Tilbakeholdsrett og motregning

(1) Institusjonen kan ikke utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning i innstående på konto, unntatt for forfalte krav som springer ut av kontoavtalen. Institusjonen kan likevel utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning for krav som er oppstått som følge av et straffbart forhold.

(2) Institusjonen kan ikke utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning i betalingsmidler som institusjonen har til disposisjon for å utføre en betalingsordre. Institusjoner og andre involvert i betalingstransaksjoner skal overføre hele beløpet for transaksjonen uten å trekke fra gebyrer. Betalingsmottakeren kan likevel avtale med sin institusjon at institusjonen skal trekke fra sine gebyrer fra det overførte beløpet før det godskrives betalingsmottakeren. I så fall skal beløpet for transaksjonen og gebyrene skilles fra hverandre i opplysningene som gis betalingsmottakeren. Dersom gebyrer trekkes fra det overførte beløpet i andre tilfeller enn nevnt i tredje punktum, skal betalerens institusjon dersom betalingstransaksjonen er iverksatt av betaleren, eller betalingsmottakerens institusjon dersom betalingstransaksjonen er iverksatt av eller via betalingsmottakeren, sørge for at betalingsmottakeren mottar det fulle beløpet for transaksjonen.

(3) Retting av feilaktige godskrivinger reguleres av § 31.

(4) Reglene i paragrafen her er ikke til hinder for at det etter ellers gjeldende regler stiftes særskilt sikkerhetsrett i innskudd.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

IV. Førings av konto mv.

0 Overskriften endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 30. Informasjon om konto og betalingstransaksjoner

(1) Institusjonen skal jevnlig, og minst én gang i året, skriftlig informere kunden om rente- og gebyrsatser for alternative typer kontoer som institusjonen tilbyr.

(2) Etter at et beløp er belastet betalerens konto, eller, dersom betaleren ikke har konto, etter mottak av betalingsordren, skal institusjonen på måten fastsatt i § 15 tredje ledd uten ugrunnet opphold opplyse betaleren om

- a) en referanse så betaleren kan identifisere hver betalingstransaksjon, og, når det er relevant, informasjon om betalingsmottakeren
- b) beløpet for betalingstransaksjonen i den valuta det har blitt overført fra betalerens konto eller i valutaen anvendt i betalingsordren
- c) eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen eller renten som betaleren skal betale, og, når det er relevant, med en spesifisering av enkeltelementene i gebyrene
- d) når det er relevant, vekslingskursen betalerens institusjon har benyttet i betalingstransaksjonen og det overførte beløp etter valutaomregningen
- e) valuteringsdatoen, jf. § 27 tredje ledd, eller datoen da betalingsordren ble mottatt.

(3) Etter at en betalingstransaksjon er gjennomført, skal betalingsmottakerens institusjon på måten fastsatt i § 15 tredje ledd uten ugrunnet opphold opplyse betalingsmottakeren om

- a) en referanse så betalingsmottakeren kan identifisere betalingstransaksjonen, og, når det er relevant, informasjon om betaleren, samt eventuelle ytterligere opplysninger som fulgte transaksjonen
- b) beløpet for betalingstransaksjonen i den valutaen betalingsmottakerens konto ble godskrevet
- c) eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen eller renten som betalingsmottakeren skal betale, og, når det er relevant, med en spesifisering av enkeltelementene i gebyrene
- d) når det er relevant, vekslingskursen benyttet av betalingsmottakerens institusjon og det mottatte beløp før valutaomregningen
- e) valuteringsdatoen, jf. § 27 annet ledd.

(4) For småpengeinstrumenter kan det avtales at institusjonen bare skal opplyse om eller stille til rådighet en referanse som gjør det mulig for kunden å identifisere betalingstransaksjonen, det overførte beløp og gebyrene. Dersom det er tale om flere betalingstransaksjoner av samme art til samme betalingsmottaker, skal det bare opplyses om det samlede beløp og de samlede gebyrer. Det er ikke nødvendig å gi opplysninger som nevnt i første og annet punktum dersom småpengeinstrumentet brukes anonymt eller det ikke er teknisk mulig for institusjonen å gi opplysningene. Institusjonen må likevel gi kunden mulighet til å kontrollere instrumentets saldo.

(5) Rammeavtalen kan fastsette at opplysninger som nevnt i annet til fjerde ledd skal gis eller stilles til rådighet periodisk minst hver måned på en avtalt måte som gjør det mulig for kunden å lagre og reproducere informasjonen uendret.

(6) Dersom kunden har fått uriktige opplysninger om disponibelt beløp på kontoen og i god tro har belastet kontoen for større beløp enn disponibelt, kan institusjonen ikke kreve overtreksrente av kunden før kunden har fått rimelig tid til å rette på forholdet.

0 Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 15 jan 2010 nr. 2.

§ 31. Feilaktig godskriving av konto

(1) Hvis institusjonen ved en feil har godskrevet uriktig konto eller uriktig beløp, kan institusjonen rette feilen ved å belaste kontoen innen utløpet av tredje virkedag deretter. Det samme gjelder dersom en institusjon ved en feil har godskrevet en konto i annen institusjon for så vidt den har adgang til å rette feilen i forhold til denne institusjonen.

(2) Institusjonens adgang til å rette feil etter første ledd gjelder ikke dersom godskriving av kontoen har skjedd i samsvar med oppdrag fra en tredjeperson.

(3) Hvis godskriving som nevnt i første ledd har sammenheng med straffbart forhold fra betalingsmottakerens side, eller fra en annen som har rett til å belaste betalingsmottakerens konto, kan institusjonen i alle tilfelle foreta retting av kontoen.

(4) At institusjonen ikke har adgang til å foreta retting av kontoen etter paragrafen her, er ikke til hinder for at institusjonen kan kreve tilbakesøking etter alminnelige regler.

§ 32. Feilaktig belastning av konto

(1) Hvis institusjonen ved en feil har belastet en konto, skal den uten ugrunnet opphold godskrive kontoen for et tilsvarende beløp.

(2) Institusjonen plikter uten hensyn til skyld å erstatte rentetap og annet direkte tap som er oppstått ved den feilaktige belastningen.

(3) For indirekte tap svarer institusjonen etter alminnelige erstatningsregler.

§ 33. Melding om feil

Oppdager institusjonen at en konto er feilaktig godskrevet eller belastet, skal kontohaveren underrettes uten ugrunnet opphold. Dersom feilen er rettet på en slik måte at det ikke er noen reell mulighet for at kontohaveren kan ha fått uriktige opplysninger om disponibelt beløp på kontoen, er det likevel tilstrekkelig at underretningen gis i forbindelse med en kontoutskrift.

§ 33 a. Tilbakebetaling der eksakt beløp ikke ble godkjent

(1) Betaleren har rett til tilbakebetaling fra sin institusjon av det fulle beløpet for en betalingstransaksjon iverksatt av eller via betalingsmottakeren hvis betaleren kan påvise at

- a) betaleren ikke har autorisert det eksakte beløpet for betalingstransaksjonen, jf. § 24 annet ledd første punktum, og
- b) beløpet oversteg hva betaleren med rimelighet kunne ha forventet ut fra sitt tidligere bruksmønster, vilkårene i rammeavtalen og omstendighetene for øvrig.

(2) Endringer i valutakursen kan ikke påberopes etter første ledd bokstav b dersom kursen ble beregnet på grunnlag av en avtalt referansevekslingskurs.

(3) Det kan avtales i rammeavtalen mellom betaleren og betalerens institusjon at betaleren ikke har rett til tilbakebetaling etter første ledd dersom samtykket til å gjennomføre betalingstransaksjonen ble gitt direkte til betalerens institusjon og, når det er relevant, opplysning om den fremtidige betalingstransaksjonen ble gitt eller stilt til rådighet for betaleren minst fire uker før forfallsdagen av institusjonen eller betalingsmottakeren.

(4) For direkte debiteringer kan betaleren i rammeavtalen gis rett til tilbakebetaling også der vilkårene i første ledd ikke er oppfylt.

(5) Betaleren må overfor institusjonen fremsette krav om tilbakebetaling senest åtte uker etter belastningsdagen.

(6) Innen ti dager etter å ha mottatt et krav om tilbakebetaling skal institusjonen enten tilbakeføre det fulle beløpet for betalingstransaksjonen eller gi et begrunnet avslag på kravet med opplysning om utenrettslige tvisteløsningsordninger. Institusjonen kan ikke avslå et krav om tilbakebetaling i tilfeller som nevnt i fjerde ledd.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), endret ved lov 17 juni 2016 nr. 29 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 703).

V. Andres misbruk av konto og betalingsinstrument

§ 34. *Plikter ved bruk av betalingsinstrument*

(1) En kunde som har rett til å bruke et betalingsinstrument, skal bruke det i samsvar med vilkårene for utstedelse og bruk, og skal herunder ta alle rimelige forholdsregler for å beskytte de personlige sikkerhetsanordningene knyttet til betalingsinstrumentet så snart instrumentet er mottatt. I tillegg skal kunden uten ugrunnet opphold underrette institusjonen, eller den institusjonen har oppgitt, dersom kunden blir oppmerksom på tap, tyveri eller uberettiget tilegnelse av betalingsinstrumentet, eller på uautorisert bruk.

(2) Institusjonen som utsteder et betalingsinstrument, skal, uten at det har betydning for kundens plikter etter første ledd, sørge for at de personlige sikkerhetsanordningene knyttet til et betalingsinstrument ikke er tilgjengelige for andre enn den kunden som har rett til å bruke betalingsinstrumentet. I tillegg skal institusjonen sørge for at kunden til enhver tid kan foreta underretning som nevnt i første ledd annet punktum eller be om at eventuell sperring av betalingsinstrumentet oppheves, jf. § 24a fjerde ledd. Institusjonen skal også sørge for at kunden i 18 måneder fra underretning som nevnt i forrige punktum kan dokumentere å ha foretatt slik underretning, og skal dessuten hindre enhver bruk av et betalingsinstrument etter at underretning etter første ledd annet punktum er foretatt.

(3) Det kan avtales at første ledd annet punktum og annet ledd tredje punktum ikke skal gjelde for småpengeinstrumenter hvis det ikke er mulig å sperre instrumentet for bruk.

(4) Institusjonen skal ikke sende betalingsinstrument uoppfordret, bortsett fra til utskiftning av betalingsinstrument som tidligere er utlevert til kunden. Institusjonen har risikoen for sending av betalingsinstrument til kunden og personlige sikkerhetsanordninger knyttet til instrumentet.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 35. *Misbruk av konto og betalingsinstrument*

(1) Institusjonen er ansvarlig for tap som skyldes uautoriserte betalingstransaksjoner, med mindre noe annet følger av paragrafen her. En betalingstransaksjon er uautorisert dersom kunden ikke har gitt samtykke til transaksjonen, jf. § 24.

(2) Kunden svarer med inntil kr 1.200 for tap ved uautoriserte betalingstransaksjoner som skyldes bruk av et tapt eller stjålet betalingsinstrument dersom personlig sikkerhetsanordning er brukt, eller som skyldes uberettiget tilegnelse av et betalingsinstrument dersom kunden har mislyktes i å beskytte de personlige sikkerhetsanordningene og personlig sikkerhetsanordning er brukt.

(3) Kunden svarer for hele tapet ved uautoriserte betalingstransaksjoner dersom tapet skyldes at kunden ved grov uaktsomhet har unnlatt å oppfylle en eller flere av sine forpliktelser etter § 34 første ledd. Dersom betalingstransaksjonen har skjedd ved bruk av et elektronisk betalingsinstrument, svarer kunden likevel bare med inntil kr 12.000. Dersom tapet skyldes at kunden forsettlig har unnlatt å oppfylle forpliktelsene etter § 34 første ledd, skal kunden bære hele tapet. Det samme gjelder dersom tapet skyldes at kunden har opptrådt svikaktig.

(4) Kunden svarer ikke for tap som skyldes bruk av tapt, stjålet eller uberettiget tilegnet betalingsinstrument etter at kunden har underrettet institusjonen i samsvar med § 34 første ledd annet punktum, med mindre kunden har opptrådt svikaktig. Kunden svarer heller ikke for tap som nevnt i første punktum hvis institusjonen ikke har sørget for at kunden kan foreta slik underretning, jf. § 34 annet ledd annet punktum.

(5) Dersom kunden nekter for å ha autorisert en betalingstransaksjon, jf. § 24 annet ledd, skal bruken av et betalingsinstrument ikke i seg selv anses som tilstrekkelig bevis for at kunden har samtykket til transaksjonen, eller for at kunden har opptrådt svikaktig eller forsettlig eller grovt uaktsomt unnlatt å oppfylle en eller flere av sine forpliktelser etter § 34 første ledd. Det påhviler institusjonen å bevise at transaksjonen er autentisert, korrekt registrert og bokført og ikke rammet av teknisk svikt eller annen feil.

(6) Det kan avtales at bestemmelsene i første til tredje ledd samt femte ledd ikke skal gjelde for småpengeinstrumenter som anvendes anonymt, eller dersom institusjonen av andre grunner knyttet til betalingsinstrumentets karakter ikke vil kunne bevise at en betalingstransaksjon ble autorisert. Det kan avtales at fjerde ledd ikke skal gjelde for småpengeinstrumenter som ikke kan sperres for bruk. For elektroniske penger som definert i finansieringsvirksomhetsloven¹ § 4c-1 gjelder likevel første til fjerde ledd med mindre institusjonen ikke kan sperre kontoen eller betalingsinstrumentet.

⁰ Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 18 nov 2011 nr. 42 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 18 nov 2011 nr. 1107).

¹ Opphevet, se nå lov 10 apr 2015 nr. 17 § 2-4.

§ 36. Lemping av kundens ansvar

(1) Kundens ansvar etter § 35 kan lempes dersom måten kontoen kan disponeres på ikke er betryggende, eller dersom betalings- eller kontokortsystemet ikke oppfyller forsvarlige standarder for identifikasjons-, kontroll- og varslingsrutiner, og den uautoriserte betalingstransaksjonen har sammenheng med dette. Det kan også tas hensyn til arten av de personlige sikkerhetsanordningene knyttet til betalingsinstrumentet som ble benyttet ved den uautoriserte transaksjonen, og omstendighetene knyttet til hvordan instrumentet ble tapt, stjålet eller uberettiget tilegnet, samt til manglende aktsomhet eller andre forhold på institusjonens side som har medvirket til at den uautoriserte transaksjonen kunne skje. Lemping kan ikke skje hvis tapet ved den uautoriserte betalingstransaksjonen skyldes at kunden har opptrådt svikaktig eller forsettlig unnlatt å oppfylle sine forpliktelser etter § 34 første ledd.

(2) Kundens ansvar kan også nedsettes dersom en leverandør av varer eller tjenester som har mottatt betalingen, forsto eller burde forstå at bruken av betalingsinstrumentet var urettmessig. Første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

⁰ Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 37. Reklamasjon. Tilbakeføring

(1) I den utstrekning kunden ut fra reglene i § 35 bestrider å ha ansvar for en uautorisert betalingstransaksjon, skal institusjonen tilbakeføre beløpet og erstatte rentetap fra belastningstidspunktet, forutsatt at kunden setter frem krav om tilbakeføring uten ugrunnet opphold etter at denne ble eller burde ha blitt kjent med forholdet, og senest 13 måneder etter belastningstidspunktet. Fristen på 13 måneder gjelder ikke der institusjonen ikke har gitt kunden de opplysninger om betalingstransaksjonen som kreves etter loven her. Plikten til tilbakeføring etter første punktum gjelder ikke for egenandel etter § 35 annet ledd.

(2) Første ledd gjelder ikke dersom

- a) kunden skriftlig har erkjent ansvar for betalingstransaksjonen, eller

b) institusjonen innen fire uker fra mottakelse av skriftlig innsigelse fra kunden har anlagt søksmål eller brakt saken inn for en utenrettslig tvisteløsningsordning godkjent i medhold av lov.

(3) Blir saken avvist av en nemnd eller en domstol, løper en ny frist på fire uker, fra den dagen institusjonen ble kjent med avvisningen.

(4) Institusjonen kan kreve at en tredjeperson tilbakebetaler betalingsmidler som vedkommende urettmessig har mottatt som følge av en uautorisert betalingstransaksjon. Tilbakebetalt beløp som overstiger institusjonens tap, skal benyttes til å dekke kundens andel av tapet.

0 Endret ved lover 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), 17 juni 2016 nr. 29 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 703).

VI. Forholdet mellom betaler og mottaker ved betalingsoverføringer

§ 38. *Oppgjørsmåte*

(1) Betaling kan foretas ved overføring av beløpet til mottakerens konto med mindre annet er avtalt eller mottakeren har bedt om utbetaling med kontanter.

(2) Mottakeren kan gi nærmere anvisning om betalingsmåten, dersom dette ikke medfører vesentlig merutgift eller andre ulemper for betaleren.

(3) En forbruker har alltid rett til å foreta oppgjør med tvungne betalingsmidler hos betalingsmottakeren.

§ 39. *Tid og sted for betaling*

(1) Dersom betaleren har rett til å foreta oppgjør ved overføring til mottakerens konto, anses betalingen for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens institusjon. Ved overføring innen samme institusjon anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens konto. Når oppgjør skal skje ved utbetaling i kontanter, anses betalingen for å ha skjedd når beløpet er stilt til mottakerens disposisjon gjennom bank på mottakerens sted og melding om dette er kommet frem til mottakeren.

(2) Dersom ikke annet er avtalt, anses dessuten en fastsatt betalingsfrist for å være avbrutt
a) ved betaling fra forbruker når betalerens betalingsordre er mottatt av en finansinstitusjon
b) når mottakeren mottar og aksepterer sjekk eller annet betalingsmiddel.

(3) Dersom en mottatt betalingsordre ikke skal utføres straks, regnes avbruddet av betalingsfristen fra den avtalte betalingsdagen.

(4) Betalingsfristen avbrytes ikke dersom betalingstransaksjonen ikke blir gjennomført og dette skyldes betalerens eget forhold. Institusjonen skal i så fall varsle betaleren om dette i samsvar med § 26 b.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 39 a. *Veksling*

(1) Betalinger skal foretas i den valutaen som er avtalt.

(2) En betalingsmottaker eller en annen som på salgsstedet tilbyr en valutaomregning til betaleren før en betalingstransaksjon iverksettes, skal opplyse betaleren om gebyrer og om vekslingskursen som vil bli benyttet ved vekslingen. Betaleren skal samtykke til vekslingen på dette grunnlaget.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 39 b. *Gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument*

(1) Dersom en betalingsmottaker krever gebyr eller gir rabatt for bruk av et bestemt betalingsinstrument, skal betaleren opplyses om dette før en betalingstransaksjon iverksettes. Institusjonen kan ikke hindre betalingsmottakeren i å kreve gebyr eller gi rabatt som nevnt. Dersom en betalingsmottaker krever gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument fra en forbruker, kan gebyret ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved bruk av betalingsinstrumentet. Kongen kan i forskrift forby eller begrense retten til å kreve gebyrer som nevnt i første og tredje punktum for å fremme konkurranse og bruk av effektive betalingsinstrumenter.

(2) Dersom institusjonen eller noen annen krever gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument, skal kunden opplyses om dette før en betalingstransaksjon iverksettes.

- 0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849), endret ved lov 20 juni 2014 nr. 27 (ikr. 20 juni 2014 iflg. res. 20 juni 2014 nr. 776).

§ 39 c. Fordeling av gebyrer

Dersom en betalingstransaksjon ikke omfatter en valutaveksling, skal betaleren betale sin institusjon gebyrene denne krever, og betalingsmottakeren skal betale sin institusjon gebyrene denne krever.

- 0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

VII. Forsinkelse av betalingsoverføringer

§ 40. Ansvar for betalingstransaksjoner som ikke gjennomføres korrekt

(1) Ved betalingstransaksjoner som er iverksatt av betaleren, er betalerens institusjon ansvarlig overfor betaleren for korrekt gjennomføring av betalingstransaksjonen, med mindre institusjonen kan bevise at mottakerens institusjon har mottatt beløpet for transaksjonen innen utløpet av overføringstiden, jf. § 26 c første ledd. Er institusjonen ansvarlig etter første punktum, skal den uten ugrunnet opphold overføre beløpet for betalingstransaksjonen til betaleren og eventuelt gjenopprette tilstanden på betalerens konto slik den ville vært om den mangelfullt gjennomførte betalingstransaksjonen ikke hadde funnet sted. Etter at betalingsmottakerens institusjon har mottatt beløpet, er denne institusjonen ansvarlig overfor mottakeren for korrekt gjennomføring av transaksjonen, og skal i tilfelle umiddelbart sørge for at beløpet for transaksjonen gjøres disponibelt for betalingsmottakeren, eventuelt godskrives dennes konto.

(2) Ved betalingstransaksjoner som er iverksatt av eller via betalingsmottakeren, er mottakerens institusjon overfor mottakeren ansvarlig for korrekt oversending av betalingsordren til betalerens institusjon, jf. § 26 c annet ledd, og skal i tilfelle umiddelbart oversende betalingsordren til betalerens institusjon på nytt. Betalingsmottakerens institusjon er også ansvarlig overfor betalingsmottakeren for oppfyllelse av sine forpliktelser etter § 27 annet ledd, og skal sørge for at beløpet for betalingstransaksjonen gjøres disponibelt for betalingsmottakeren umiddelbart etter at det er godskrevet institusjonens konto. Dersom betalingsmottakerens institusjon ikke er ansvarlig etter første og annet punktum, er betalerens institusjon ansvarlig overfor betaleren og skal i så fall overføre beløpet for betalingstransaksjonen til denne uten ugrunnet opphold og gjenopprette tilstanden på betalerens konto til slik den ville vært om den mangelfullt gjennomførte betalingstransaksjonen ikke hadde funnet sted.

(3) Ansvar etter første og annet ledd omfatter i tillegg til det overførte beløp gebyrer og renter som må betales, og rentetap som skyldes at en betalingstransaksjon ikke er blitt korrekt gjennomført.

(4) § 37 første ledd om reklamasjon fra kunden gjelder tilsvarende.

(5) Ved betalingstransaksjoner som er iverksatt av betaleren, skal betalerens institusjon på forespørsel umiddelbart forsøke å spore betalingstransaksjonen og melde fra til betaleren om utfallet. Ved betalingstransaksjoner som er iverksatt av eller via betalingsmottakeren, skal mottakerens institusjon på forespørsel umiddelbart forsøke å spore betalingstransaksjonen og melde fra til mottakeren om utfallet.

(6) Dersom kunden hevder at en betalingstransaksjon ikke er korrekt gjennomført, påhviler det institusjonen å bevise at transaksjonen er korrekt registrert og bokført og ikke rammet av teknisk svikt eller andre feil.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 41. Annet tap

(1) De institusjonene som forestår betalingstransaksjonen, er i samsvar med ansvarsfordelingen fastsatt i § 40, ansvarlige for annet direkte tap, herunder kurstap, inkassogebyrer o.l., som betaleren eller mottakeren er påført som følge av at en betalingstransaksjon ikke er blitt korrekt gjennomført.

(2) For indirekte tap som betaleren eller mottakeren har lidt, er institusjonen ansvarlig dersom tapet er voldt ved grov uaktsomhet eller forsett fra institusjonens side. Ved betalingstransaksjoner til og fra utlandet gjelder første punktum bare dersom tapet er voldt ved grov uaktsomhet eller forsett fra institusjonen selv.

(3) Dersom institusjonen særskilt har påtatt seg ubetinget ansvar for at betaling skal være kommet fram til mottakeren innen en bestemt frist, kan kunden uten hensyn til reglene i paragrafen her kreve tapet erstattet av institusjonen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 42. Omstendigheter utenfor kontroll. Regress

(1) Institusjonen kan ikke gjøres ansvarlig etter §§ 40 og 41 for tap som skyldes usedvanlige omstendigheter utenfor institusjonens kontroll som institusjonen ikke kunne forutse eller unngå følgene av, selv med enhver anstrengelse for å unngå dem, eller som skyldes plikter pålagt institusjonen etter annen lov eller i medhold av lov.

(2) En institusjon som har erstattet tap etter §§ 40 eller 41 som skyldes forhold hos en annen institusjon eller mellomledd, kan kreve tilbakeføring hos denne.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 43. Feil unik identifikasjonskode mv.

(1) En betalingsordre som er gjennomført i samsvar med den unike identifikasjonskoden, skal anses som korrekt gjennomført når det gjelder betalingsmottakeren den unike identifikasjonskoden utpeker.

(2) Institusjonen kan ikke gjøres ansvarlig etter §§ 40 til 41 dersom den unike identifikasjonskoden kunden har oppgitt, ikke er korrekt. Dersom kunden i tillegg til identifikasjonskoden har oppgitt ytterligere informasjon, skal institusjonen likevel bare være ansvarlig for gjennomføring av betalingsordren i samsvar med den unike identifikasjonskoden kunden har oppgitt.

(3) Selv om institusjonen ikke kan gjøres ansvarlig for at betalingstransaksjonen ikke gjennomføres korrekt, skal institusjonen likevel treffe rimelige tiltak for å få beløpet tilbakeført. Det kan kreves gebyr for dette hvis det er avtalt i rammeavtalen. § 37 fjerde ledd første punktum gjelder tilsvarende overfor en tredjeperson som urettmessig har mottatt betalingsmidler som følge av at kunden har oppgitt uriktig informasjon i betalingsordren.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (ikr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).

§ 43 a. Erstatningsansvar for manglende sikkerhet i nettbaserte betalingstjenester

(1) Har kunden ved bruk av personlig kode eller annen lignende sikkerhetsanordning knyttet til en nettbasert betalingstjeneste gitt en betalingsordre som ved en feil har fått et annet innhold enn tilsiktet, kan kunden kreve at institusjonen erstatter tap som følge av at betalingsordren blir gjennomført dersom institusjonens nettbaserte betalingstjeneste ikke gir den sikkerhet mot slik feilbruk som en kunde eller allmennheten med rimelighet kunne vente.

(2) Institusjonen er ikke ansvarlig etter første ledd for tap som skyldes at kunden da betalingsordren ble gitt, bevisst har oversett en særskilt varslingsordning etablert for å hindre slik feilbruk. Det samme gjelder tap som skyldes forsettlig eller grovt uaktsom feilbruk fra kundens side.

(3) Ved avgjørelsen av om tapet skyldes grov uaktsomhet fra kundens side, skal det blant annet legges vekt på om slike krav til forsiktighet og egenkontroll som med rimelighet kan stilles til brukere av nettbaserte betalingstjenester er blitt klart tilsidesatt, og i hvilken utstrekning den nettbaserte betalingstjenesten gir slik sikkerhet mot feilbruk som en kunde eller allmennheten med rimelighet kunne vente.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 81 (i.kr. 1 nov 2009 iflg. res. 26 juni 2009 nr. 849).